

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу курсанти починають формувати загальні та спеціальні компетентності, а саме вивчають закони економічного розвитку та їх застосування для ефективної роботи підлеглих та раціонального використання військового майна; формують уміння і набувають практичних навичок прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 54 години аудиторної роботи, 36 години самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу - підготувати економічно грамотного офіцера підрозділу, який здатний сприймати та оцінювати економічний стан в країні та світі, виховувати своїх підлеглих та здатного компетентно та ефективно донести до них відповідну інформацію, знати закони економічного розвитку та їх сприйняття для ефективної роботи підлеглих та раціонального використання військового майна; виконувати функціональні обов'язки за посадою з питань організації військового (ротного) господарства, приймати економічно обґрунтовані командирські рішення; сформувати системні знання і розуміння концептуальних основ військової логістики..

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати: теоретичні основи та сучасні концепції економічної теорії; загальні основи функціонування ринкової економіки; системи забезпечення національної безпеки України та основні принципи її функціонування; структуру сектору національної безпеки та оборони держави, особливості функціонування і взаємодії його складових; структуру міжнародних організацій та основи їх діяльності в умовах інтеграційних процесів; організацію обліку матеріально-технічних засобів у підрозділах військової частини; порядок списання матеріально-технічних засобів військового (ротного) господарства; основні положення щодо матеріальної відповідальності командира роти (взводу).

Уміти: самостійно аналізувати суспільні явища і процеси, що мають місце в Україні і світовому господарстві; приймати економічно обґрунтовані управлінські рішення, оцінювати економічну ефективність та наслідки їх реалізації; раціонально використовувати матеріально-технічні ресурси; діяти відповідно до алгоритму дій керівного складу підрозділу військової частини з метою попередження та усунення фінансових порушень; складати первинну документацію щодо ведення ротного господарства, вести облік матеріально-технічних засобів у підрозділах військової частини.

Володіти: культурою економічного мислення, здатністю до узагальнення та аналізу, навичками системного підходу до дослідження економічних проблем; навичками самостійної творчої роботи (збору, систематизації та наукової інтерпретації економічної інформації) та продуктивної роботи в групі.

Мати уявлення (бути ознайомленим): про економічні процеси, які відбуваються в країні та їх вплив на військову сферу та добробут військовослужбовців; про порядок розрахунку та стягнення з військовослужбовців грошових коштів відповідно до розміру заподіяної державі шкоди; про передовий досвід організації та реалізації логістичного підходу у військових формуваннях інших країн світу.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей за освітньою програмою (див. табл. 1).

Підготовка курсантів з дисципліни «Економічна теорія» потребує використання активних форм навчання, які наближають навчальний процес до реальних професійних ситуацій.

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких курсанти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські, групові заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації.

Лекція – бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти, завдяки чому лектор може оперативно вносити корективи у викладання лекції. У свою чергу, здобувачі вищої освіти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, дійти самостійно до певних висновків і узагальнень.

Лекція-візуалізація являє собою візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки (відео-лекція). Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування візуальних матеріалів, що переглядаються.

Під час семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах, дискусія і мозкова атака.

Робота в малих групах сприяє структуруванню навчального матеріалу, активізації пізнавальної діяльності, розвитку вміння роботи в колективі тощо.

Навчальна дискусія застосовується для закріплення знань, які були отримані на лекції, для придбання нових позицій, поглядів, переконань, підвищення інтересу до питань, які розглядалися, посилення мотивації тощо. Дискусія дозволяє визначити власну позицію, встановити різноманітні підходи, точок зору в результаті обміну ними, підвести до багатостороннього бачення предмету дискусії.

Метод мозкової атаки використовується для обговорення конкретної проблеми, при цьому група здобувачів вищої освіти ділиться на дві підгрупи: генератори ідей і критики. Генератори ідей висловлюють всі ідеї з вирішення даної проблеми, які тільки спадають на думку.

Важливим елементом опанування професійними знаннями є самостійна робота курсантів, що проводиться у час, вільний від аудиторних занять.

Під час вивчення курсу курсанти працюють з інформацією, зокрема з використанням мережі Інтернет, виступають з доповідями, повідомленнями, інформуванням і презентаціями, виконують ситуаційні завдання, реферати та захищають їх перед аудиторією.

Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності:

- Виступ за темою реферату.
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

Зміст дисципліни:

Сучасні погляди на зміст та розвиток економічної теорії. Виробничі відносини та загальні основи ринкової економіки. Фінансова та банківська системи. Зайнятість, безробіття, соціальний захист населення. Оборонно-промисловий комплекс як сектор економіки країни. Національна безпека держави та її складові. Міжнародні військово-економічні відносини. Військова логістика як наука про управління переміщенням військ та військового майна під час виконання службово-бойових завдань. Організація обліку матеріально-технічних засобів у підрозділах військової частини, оформлення первинної документації щодо ведення ротного господарства. Матеріальна відповідальність командира підрозділу.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які здобувач вищої освіти набуває в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення здобувачами вищої освіти

Шифр компетентності	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК10.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Опосередковано, під час навчання, яке є шляхом самовдосконалення	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів у формі усного опитування, що дає можливість сформувати соціальні навички, письмового оцінювання та тестування. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

Загальні критерії оцінок:

«відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Згідно з навчальним планом 36 годин навчального часу відводиться на самостійну роботу, яка передбачає самостійне вивчення здобувачами питань, що відображені у робочій програмі навчальної дисципліни. Рівень засвоєння матеріалу, що виноситься на самостійне

вивчення, перевіряється під час семінарських та практичних занять. Окремі питання можуть включатися у завдання для проведення модульних контрольних робіт та заліку.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Відбувається у вигляді письмових робіт в кінці вивчення блоків змістових модулів, а також у вигляді індивідуальної презентації за тематикою рефератів (5 хвилин, зі слайдами).

Письмові роботи оцінюються за критеріями, що наведені вище.

Під час індивідуальної презентації оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми
- Якість інформації
- Самостійність та креативність
- Слайди до презентації

У разі отримання курсантом незадовільної оцінки за модульний контроль або у разі відсутності під час проведення модульного контролю, він має право скласти його (перескласти не більше двох разів) протягом поточного семестру у термін, визначений викладачем, або у апеляційний тиждень.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Метою заліку є контроль сформованості компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік передбачає усну відповідь на питання білету та проходить у формі співбесіди. Максимальна кількість балів – 100 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни не виставляється, якщо не виконані усі види робіт та завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем та заліком у співвідношенні 60 % - результати поточного контролю і 40 % - результати заліку.

Підвищувати підсумкову оцінку за результатами перескладання дисципліни дозволяється тільки на 1 бал за національною шкалою.

Перескладати оцінку підсумкового контролю за дисципліну з метою її підвищення можна не більше двох разів. Перший раз перездають викладачеві, другий – комісії у тому випадку, якщо здобувач не згоден з попередньою оцінкою. Склад комісії визначає завідувач кафедри.

Якщо за результатами перескладання здобувач отримав оцінку «незадовільно», то його не допускають до подальшого перескладання. Він повинен вивчити дисципліну у наступному семестрі, про що складає рапорт (заяву). Прохання здобувача розглядається на засіданні факультету. У разі позитивного рішення висновки передаються секретарю Вченої ради. Термін вивчення дисципліни визначається індивідуальним навчальним планом. План затверджує завідувач кафедри. Здобувач дисципліну вивчає самостійно, після чого складає повторний екзамен. У разі незадовільного результату перескладання розглядається питання про його відрахування.

Підвищити підсумкову оцінку викладач може за особливі показники у вивченні навчальної дисципліни. Ними можуть бути активна робота на семінарах (якісні виступи, доповіді, повідомлення), опрацювання та використання додаткової літератури, дострокове якісне оформлення індивідуального завдання (контрольної роботи), робота у науковому товаристві слухачів (курсантів, студентів) за темою даної дисципліни тощо.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

ОПП Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ

Якщо курсант відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над рефератами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та доповіді мають бути авторськими, оригінальними.